

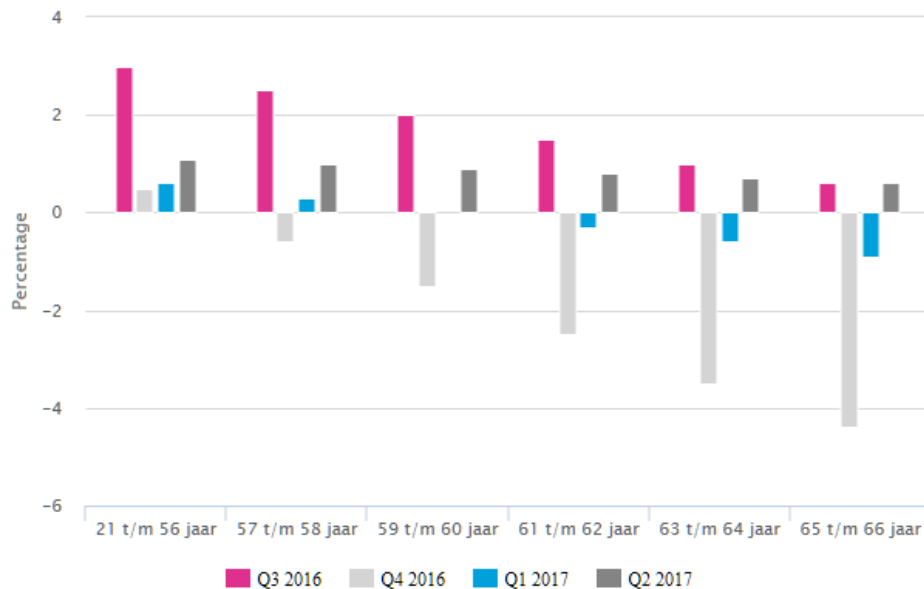
BELEGGINGEN EN UW PENSIOEN

Elke maand wordt door StiPP geld voor u op uw beleggingsrekening gestort. StiPP belegt dit geld voor u. Elke maand maken we de balans op. Is er een positief rendement? Dan wordt er geld bijgeschreven op uw pensioenbeleggingsrekening. Is er een negatief rendement? Dan wordt er geld afgeschreven van uw pensioenbeleggingsrekening. Zo bouwt u een pensioenkapitaal op. Als u met pensioen gaat kunt u met dit pensioenkapitaal een maandelijkse pensioenuitkering aankopen. In dit kwartaalbericht informeren we u over de beleggingen in het afgelopen kwartaal.

RENDEMENT IN HET AFGELOPEN KWARTAAL

Beleggingsrendement in het afgelopen kwartaal

In de onderstaande staafdiagram ziet u hoe de waarde van het belegde geld zich het afgelopen kwartaal heeft ontwikkeld. Omdat StiPP voor elke leeftijdsgroep anders belegt tonen we verschillende leeftijdsgroepen. U kunt zelf kiezen welke kwartaal u wel en niet toont.

Toelichting

In het tweede kwartaal van 2017 behaalden zowel de jongste leeftijdsgroepen als de oudste leeftijdsgroepen een licht positief rendement. Dit positieve rendement was te danken aan de daling in de landenspreads, het renteverschil in bedrijfsobligaties over verschillende landen. Het positieve resultaat was afgelopen kwartaal voornamelijk terug te vinden in de vastrentende portefeuilles en de zakelijke waarden. Als we terugkijken naar de resultaten van de eerste twee kwartalen, valt op dat de rendementen per leeftijdsgroep behoorlijk verschillend zijn. De jongste leeftijdsgroepen haalden voornamelijk positief rendement, terwijl de oudere leeftijdsgroep voornamelijk een negatief rendement behaalde. Dit komt doordat de jongere leeftijdsgroepen konden profiteren van de sterke groei in aandelen en de versterking van de euro en de oudere leeftijdsgroepen niet. Daarnaast behaalde de oudere leeftijdsgroep een negatief rendement op de staatsobligaties.

In het eerste kwartaal van 2017 hebben de jongste leeftijdsgroepen een licht positief rendement behaald. Dit positieve rendement is te danken aan een stijging van de waarde van de aandelen. Met name aandelen uit opkomende landen lieten een grote stijging zijn. Het rendement op de zakelijke waarden (waar de aandelen onderdeel van zijn) was dan ook 6,2%. Maar door de stijging van de rente zijn de vastrentende waarden juist in waarde gedaald. Omdat voor de jongere leeftijdsgroepen meer in aandelen wordt belegd en de oudere leeftijdsgroepen juist meer in vastrentende waarden is dit effect ook terug te zien in de behaalde rendementen.

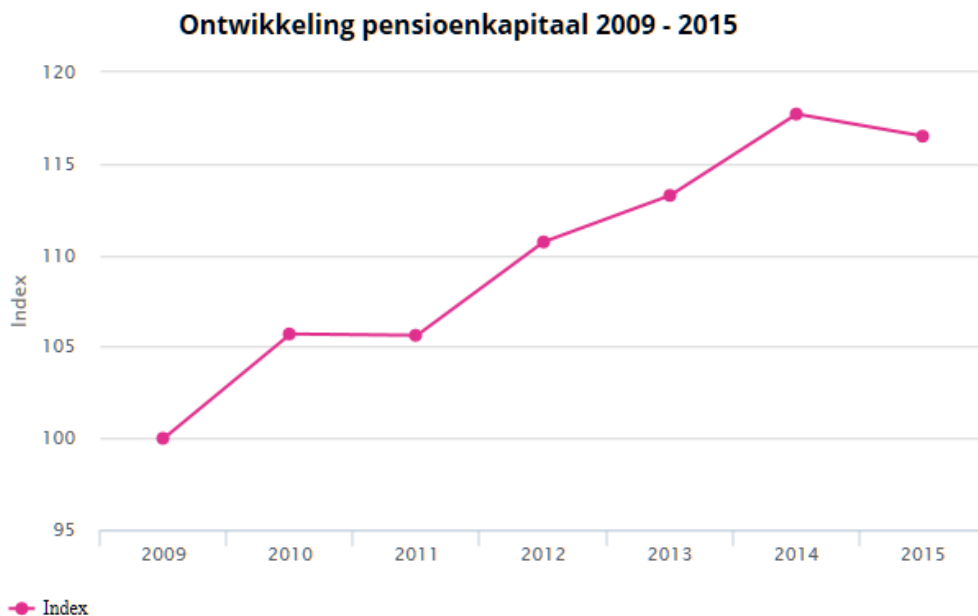
In het vierde kwartaal van 2016 behaalde alleen de jongste leeftijdsgroep een licht positief rendement. Dat komt doordat in het vierde kwartaal de aandelenkoersen zijn gestegen. StIPP belegt met name voor de jongere leeftijdsgroep in aandelen. De oudere leeftijdsgroepen hebben een negatief rendement behaald. Dit komt doordat de rente is gestegen. Als de rente stijgt, heeft dat een negatieve invloed op de waarde van de obligaties. Een obligatie is een

lening aan een bedrijf of staat. Met het bedrijf spreekt u af welke rente u wilt krijgen voor de lening. Deze afspraak staat vast. Als vervolgens de rente stijgt, krijgt u nog steeds de (lage) rente die u heeft afgesproken. Hierdoor worden obligaties een minder aantrekkelijk product: de vraag naar obligaties neemt af en - zoals het werkt met vraag en aanbod – wordt de obligatie minder waard. In kwartaal 1 en 2 was juist sprake van een dalende rente. Dat had een positief gevolg voor de rendementen van de oudere leeftijdsgroepen.

Het derde kwartaal 2016 was een positief kwartaal voor de zakelijke waarden. De aandelenkoersen zijn hersteld van de Brexit-uitslag. Voor de jongere leeftijdsgroepen wordt voor het merendeel belegd in zakelijke waarden. Dat is ook terug te zien in het behaalde rendement. Over het gehele jaar gezien hebben alle leeftijdsgroepen een positief rendement behaald. Het rendement van de oudere leeftijdsgroepen is hierbij het hoogst.

Beleggingsrendement afgelopen jaren

In de onderstaande grafiek ziet u de ontwikkeling van het pensioenkapitaal door de jaren heen. De afgelopen vijf jaren is er – met uitzondering in 2011 en 2015 – elk jaar een positief rendement behaald. Dit ziet u ook aan de stijgende lijn.

Het jaarlijks rendement 2016 wordt in juli 2017 bekend.

Beleidsdekkingsgraad eind maart 2017

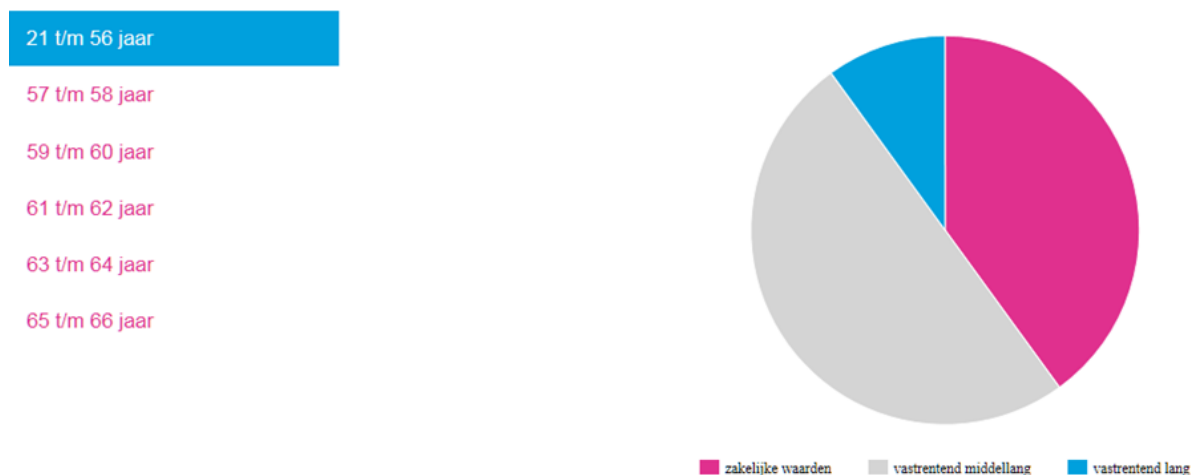
De beleidsdekkingsgraad is de financiële graadmeter van een pensioenfonds. Als de dekkingsgraad 100% is, hebben we voor elke euro die we nu of in de toekomst aan pensioen moeten betalen (de verplichtingen), ook precies één euro in kas. De beleidsdekkingsgraad van StiPP was eind maart 2017 110,0 %. De dekkingsgraad is licht gedaald. Eind december 2016 was de beleidsdekkingsgraad namelijk 110,1%.

HOE WORDT HET GELD BELEGD?

De één gaat over vijf jaar met pensioen, terwijl de ander misschien nog dertig jaar blijft werken. StIPP houdt daarom bij het beleggen rekening met uw leeftijd.

Als u nog jong bent (en dus nog lang niet met pensioen gaat) wordt uw pensioengeld met meer risico belegd. U heeft dan meer kans op een hoger rendement. Maar ook de kans op een negatief rendement is groter. Als u jong bent heeft u nog voldoende tijd om eventuele tegenvallers goed te maken. Hoe ouder u bent, hoe minder risico er wordt genomen met uw pensioengeld. Zo krijgt u meer zekerheid over de hoogte van uw pensioen, maar de kans op een hoger rendement is ook lager.

We werken met zes leeftijdsgroepen. Per leeftijdsgroep bepalen we hoe we het vermogen beleggen. De ene beleggingscategorie is namelijk risicovoller dan een andere beleggingscategorie. Zakelijke waarden (zoals onroerend goed en aandelen) zijn bijvoorbeeld risicovoller dan vastrentende waarden (zoals staatobligaties en liquiditeiten). Bij vastrentende waarden is er ook een verschil in looptijd: hoe langer de looptijd hoe minder risicovol de belegging is. Bekijk hieronder de verdeling over de beleggingsmix per leeftijdsgroep.

Zakelijke waarden = 40%
Vastrentend middellang = 50%
Vastrentend lang = 10%

ANTWOORD OP: HOE STELT STIPP UW PENSIOEN VEILIG VAN RENTERISICO'S?

Als u met pensioen gaat, wordt uw opgebouwde pensioenkapitaal omgezet in een levenslange uitkering. De hoogte van uw pensioen is afhankelijk van het tarief waarmee we uw pensioen inkopen. Dit tarief is afhankelijk van de rentestand. Als de rentestand daalt, zal het inkooptarief van uw pensioen stijgen, waardoor u uiteindelijk minder pensioen zult ontvangen. Om dit te voorkomen, dekt StiPP het renterisico af door te beleggen in vastrentende beleggingen. Dit zorgt ervoor dat uw pensioenkapitaal toeneemt als de rente daalt. Uw pensioenkapitaal wordt dan iets hoger, maar aan de andere kant zijn de inkoopfactoren op dat moment iets minder gunstig. De gevolgen van de schommeling in rente voor de inkoopfactoren en de hoogte van uw pensioenkapitaal worden zo dus zoveel mogelijk tegen elkaar 'weggestreept'.

We bekijken het renterisico per leeftijdsgroep. Naarmate u ouder wordt en langer pensioen bij ons opbouwt zal het renterisico worden afgebouwd. Dit betekent dat we meer maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat uw pensioen minder afhankelijk is van de rente. Hiermee verlagen we ook het inkooprisico, waardoor u minder kans heeft dat u op uw pensioendatum een hoog inkooptarief moet betalen, waardoor u minder pensioen ontvangt. Zo zorgt StiPP ervoor dat uw pensioen minder gevoelig is voor de renterisico's.